

Łącznik prostoliniowy 1Sygn. akt IC 2120/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2013r

Sąd Okręgowy w Toruniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: S. S. O. Wojciech Modrzyński

Ławnicy: -----

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Monika Falkiewicz

po rozpoznaniu w dniu: 30 września 2013 r. w Toruniu

przy udziale : -----

sprawy z powództwa: J. N.

przeciwko: M. M.

o uznanie czynności za bezskuteczną

1. Oddała powództwo

2. zasądza od powoda J. N. rzecz pozwanej M. M. kwotę 7217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

IC 2120/12

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego w Toruniu wpłynął pozew J. N. przeciwko M. M. o uznanie z bezskuteczne w stosunku do J. N. oświadczenia złożonego Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T. o przeniesieniu na rzecz pozwanej własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego – segmentu domu jednorodzinnego położonego w T. przy ul. (...). Powód wskazał, iż działając pod wpływem błędu co do treści czynności prawnej i podstępnego działania pozwanej powód złożył swojej siostrze (pozwanej) w dniu 19 stycznia 1984 roku oświadczenie, w którym przekazał jej swój udział w spadku po rodzicach w zamian za spłatę swego udziału. Fakt ten był podyktowany ówczesnie obowiązującym prawem spółdzielczym, które uniemożliwiało posiadanie jednej osobie więcej niż jednego prawa do własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, co automatycznie wiązało się z posiadaniem członkostwa w spółdzielni. Tymczasem pozwana bezprawnie wykorzystała tę okoliczność na swoją korzyść przenosząc prawo do własnościowego lokalu na siebie i jak dowiedział się w Spółdzielni w maju 2011 roku przeprowadziła bez jego wiedzy i zgody postępowania spadkowe po rodzicach. Powód pismem z dnia 8 lutego 2012 roku kierowanym do pozwanej (doręczone 10.04.2012) uchylił się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli. W ocenie powoda oświadczenie o uchyleniu się od skutków złożonego oświadczenia woli zostało złożone w terminie jednego roku od dowiedzenia się o błędzie i podstępie pozwanej.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik powódki wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości trzykrotności stawki podstawowej. Pozwana jak i J. N. i Z. N. (1) są dziećmi Z. i W. N.. W dniu 1 października 1964 roku Z. N. (2) otrzymała przydział

lokalu nr (...) przy ul. (...) w T.. W. N. zmarł 20 października 1965 roku a spadek po nim na podstawie ustawy nabyli: żona Z. N. (2) i dzieci Z. N. (1), J. N. i M. M. (wcześniej R.). Z. N. (2) zawarła drugi związek małżeński z L. W. i po ślubie przyjęła jego nazwisko W.. Z. W. zmarła 28 kwietnia 1978 roku, a spadek po niej na podstawie przepisów ustawy nabyli L. W. i dzieci Z. N. (1), J. N. i M. M.. W dniu 19 września 1978 roku zmarł L. W.. Spadek po nim nabyły dzieci: K. M., J. W. i M. W. w 1/3 części każde z nich. W ocenie pozwanej przeniesienie na jej rzecz praw do spółdzielczego własnościowego prawa do domu jednorodzinnego było zgodne z wolą rodziny. Obaj bracia za życia rodziców zostali obdarowani pieniędzmi na wkład mieszkaniowy i zakup motocykla. Pozwana przeprowadziła się do T. z W. aby opiekować się rodzicami i dziadkami. Zgodnie z ustaleniami rodzinnymi zamieszkała w domu przy ul. (...). Po śmierci rodziców zgodnie z ustaleniami m.in. z J. N. pozwana uzyskała przydział lokalu mieszkalnego w spółdzielni w dniu 26 października 1984 roku. Pozwana poinformowała powoda o uzyskaniu przydziału do lokalu. Przez 28 lat powód nie kwestionował praw pozwanej do domu i nie zgłaszał żadnych innych roszczeń. Pozwana zaprzeczyła, aby wprowadziła powoda w błąd odnośnie postępowań spadkowych po rodzicach. J. N. nie uczestniczył jedynie w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po L. W. z uwagi na to, iż nie należał do kręgu spadkobierców ustawowych zmarłego (podobnie jak pozwana). Pozwana w żaden sposób nie wprowadziła powoda w błąd w zakresie złożonego oświadczenia woli. Powód w pozwie powołał się na błąd oświadczenia woli – art. 84 k.c. Błąd oznacza mylne wyobrażenie o istniejącym stanie rzeczy lub mylne wyobrażenie o treści złożonego oświadczenia woli. Błąd odnosi się do sfery motywacyjnej. Pełnomocnik pozwanej odwołując się do wyroku SN z 6 maja 1997 roku (ICKN 91/97) wskazał, iż błąd musi dotyczyć stanu istniejącego w momencie zawierania umowy, nie zaś okoliczności, które wystąpiły w toku wykonywania tej umowy, doprowadzając stroną do przekonania, iż jej decyzja o zawarciu umowy była błędna. Błąd co do pobudki albo błąd polegający na mylnym przewidywaniu wyniku przedsięwzięcia pozbawiony jest doniosłości prawnej. Niespełnienie się oczekiwań osoby dokonującej czynności prawnej nie daje podstaw do uznania oświadczenia woli za wynik błędu prawnie doniosłego.

Zdaniem pełnomocnika pozwanej M. M. nie dopuściła się podstępu względem powoda. Powód nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie powyższej tezy.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 1 października 1964 roku Z. N. (2) uzyskała w (...) Spółdzielni Budowlano Mieszkaniowej (obecnie Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w T.) przydział lokalu mieszkalnego – domu jednorodzinnego położonego przy ul. (...) o powierzchni 84,23m², składającego się z 4 izb.

Dowód: przydział lokalu k 91

Z. N. (2) zamieszkała w domu przy Z. wraz z mężem W. N. i dziećmi Z. N. (1), J. N. i M. N.. Po usamodzielnieniu się dzieci w domu mieszkała Z. N. (2) wraz z mężem i rodzicami, którymi postanowiła się zaopiekować. J. N. otrzymał od rodziców pieniądze na wkład mieszkaniowy i wkrótce wyprowadził się do swojego mieszkania. Z. N. (1) również wyprowadził się od rodziców. M. N. zawarła związek małżeński z R. R. i zamieszkała we W..

Dowód: przydział k 91

akta USC znajdujące się na k 2 akt INs II 103/80

W. N. zmarł 20 października 1965 roku a spadek po nim na podstawie ustawy nabyli: żona Z. N. (2) i dzieci Z. N. (1), J. N. i M. M. (wcześniej R.) w 1/4 części każde z nich. Postępowanie toczyło się z wniosku M. M. (R.) w 1981 roku, jak wynika z akt postępowania spadkowego J. N. otrzymał prawidłowo zawiadomienie na adres T., ul (...). Na rozprawę w dniu 10 marca 1981 roku stawili się M. M. i J. N..

Dowód: dokumenty z akt INs II 125/81 k – 4,6 i 8

Z. N. (2) zawarła drugi związek małżeński z L. W. i po ślubie przyjęła jego nazwisko W.. Z. W. zmarła 28 kwietnia 1978 roku, a spadek po niej na podstawie przepisów ustawy nabyli L. W. i dzieci Z. N. (1), J. N. i M. R. (obecnie M.)

w 1/4 części każde z nich postępowanie było prowadzone na wniosek pozwanej w 1980 roku. Na rozprawie w dniu 14 lutego 1980 roku stawiała się wnioskodawczyni i uczestnicy (J. i Z. N.). Wezwanie do J. N. skierowane zostało na ul. (...). Mimo błędnej nazwy ulicy (D. a nie D.) adresat osobiście odebrał przesyłkę.

Dowód: dokumenty z akt I Ns II 103/80 k 5,7 i 8

W dniu 19 września 1978 roku zmarł L. W.. Postanowieniem z dnia 14 grudnia 1979 roku Sąd Rejonowy w Toruniu stwierdził, iż spadek po nim nabyły dzieci: K. M., J. W. i M. W. w 1/3 części każde z nich. P. o stwierdzenie nabycia spadku po L. W. toczyło się na wniosek K. M.. W postępowaniu tym nie brali udziału M. M., J. N. i Z. N. (1). Żadne z nich nie należało do kręgu spadkobierców ustawowych po L. W..

Dowód: dokumenty z akt I Ns II 582/79 k 8, 15,16

zeznanie pozwanej złożone na rozprawie w dniu 16 września 2013 roku 01:45:19

W dniu 19 stycznia 1984 roku Z. i J. N. złożyli do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T. oświadczenie o zrzeczeniu się części udziału w spadku po Rodzicach Z. i W. N.. Obowiązujące w 1984 roku i wcześniej prawo spółdzielcze uniemożliwiało posiadanie więcej niż jednego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego. Wcześniej, tj. 29 czerwca 1983 roku podobne oświadczenia w obecności pracowników spółdzielni złożyli spadkobiercy L. W..

Dowód: akta spółdzielcze k 26-30

W wyniku złożonych oświadczeń przez wszystkich spadkobierców Z. i W. N. o zrzeczeniu się udziałów w spadku na rzecz M. R. (obecnie M.) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w T. po uzyskaniu deklaracji przystąpienia do spółdzielni wydała w dniu 26 października 1984 roku decyzję o przydziale prawa do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w T. na rzecz pozwanej.

Dowód: akta spółdzielcze k 36

W tym samym okresie żona J. N. spisała oświadczenie, z którego wynikało, iż Z. i J. N. godzą się na przepisanie na rzecz siostry M. prawa własności nieruchomości należącej do ich rodziców celem wskazania w spółdzielni jednego właściciela. Strony tego dokumentu uzgodniły, iż doprowadzą do sprzedaży domu i sprawiedliwego podzielenia się otrzymaną zapłatą za dom. Bracia N. zobowiązali się do zapewnienia siostrze mieszkania spółdzielczego. Dokument ten podpisali: Z. N. (1), J. N. i M. R.. Do podpisania dokumentu doszło w domu przy ul. (...). Przygotowany dokument przyniósł J. N. i zażądał od siostry podpisania go. Na dokumencie innym kolorem wpisano datę – 19 styczeń 1984 roku. Dokument ten podpisał również A. K. – z K. woj. B.. Osoby tej nie było przy podpisywaniu dokumentu przez pozwaną.

Dowód: zeznanie R. R. (4) złożone 16.09.2013 (k 128)

zeznanie H. N. złożone 16.09.2013 – 00:15:27 (k 128)

zeznanie Z. N. (1) złożone 16.09.2013 – 00:35:51 (k 128)

W domu przy ul. (...) mieszkała pozwana wraz z mężem i dziećmi. Pozwana utrzymywała bliskie relacje z braćmi. Byli oni częstymi gośćmi w jej domu. J. N. pomieszkiwał u siostry gdy pokłócił się z żoną. W chwili obecnej w domu tym mieszka pozwana wraz z drugim mężem S. M. i bratem Z. N. (1). Pozwana od wielu lat w pełni dysponuje domem, przeprowadza w nim remonty.

J. N. nigdy do 2011 roku nie żądał od pozwanej sprzedaży domu, dokonania jego spłaty. Nie podnosił żadnych roszczeń związanych z domem.

Dowód: zeznanie R. R. (4) złożone 16.09.2013 – 01:03:07 (k 130)

zeznanie S. W. złożone 16.09.2013 – 01:13:31 (k 131)

zeznanie Z. N. (1) złożone 16.09.2013 – 00:35:51 (k 128)

zeznanie S. M. złożone 16.09.2013 00:49:48 (k 128)

zeznanie pozwanej złożone 16.09.2013 – 01:45:19 (k 132)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o zeznania świadków S. M., H. N., Z. N. (1), R. R. (4) i S. W., a także złożone do akt dokumenty i dołączone akta spraw o stwierdzenie nabycia spadku po W. N., Z. W. i L. W. i akta spółdzielcze oraz zeznania stron.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków Z. N. (1), S. M., R. R. (4) i S. W.. Zeznania te są spójne, logiczne, konsekwentne wzajemnie się uzupełniają i znajdują potwierdzenie w zeznaniach pozwanej.

Zeznania H. N. Sąd uznał za wiarygodne jedynie w części, w której są one zgodne z ustalonym stanem faktycznym. Świadek jest osobą najbliższą powodowi i jest zainteresowana pośrednio wynikiem postępowania. Świadek wskazywała, iż jej mąż nigdy nie brał udziału w postępowaniach spadkowych. Zapewniała, iż wiedziałaby o prowadzeniu tego typu spraw. W tym zakresie jej zeznania pozostają w oczywistej sprzeczności z aktami postępowań o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłych rodzicach stron. Z akt wynika w sposób nie budzący wątpliwości, iż powód J. N. wiedział o prowadzonych postępowaniach i brał w nich udział. Z tych samych względów Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom powoda. Powód zapewniał, iż nie wiedział o postępowaniach o stwierdzenie nabycia spadku po rodzicach, nie składał w spółdzielni mieszkaniowej oświadczenia o zrzeczeniu się na rzecz siostry praw do domu jednorodzinnego. Akta postępowania spadkowego przeczą słowom powoda. Również w aktach spółdzielczych znajduje się podpisane przez powoda oświadczenie o zrzeczeniu się praw do lokalu na rzecz siostry. Powodowi okazano akta spółdzielcze i złożone przez niego oświadczenie. Powód nie zaprzeczył, iż to on napisał oświadczenie.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne zeznania pozwanej. Są one spójne, logiczne, konsekwentne i zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty dołączone do akt sprawy i akta spraw spadkowych i członkowskich. Wszystkie dokumenty zostały sporządzone przez uprawnione do tego osoby lub urzędy i w przepisowej formie. Żadna ze stron nie kwestionowała prawdziwości powyższych dokumentów.

W niniejszej sprawie powód domagał się uznania za bezskutecznego oświadczenia woli złożonego 19 stycznia 1984 roku w związku z uchyleniem się od skutków oświadczenia woli. W jego ocenie na skutek błędu i podstępnego działania pozwanej złożył oświadczenie przekazujące jego udziały w spadku po rodzicach na rzecz siostry, która w ten sposób uzyskała prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w T..

Pozwana domagała się oddalenia powództwa.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 84§1 k.c. w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).

Błąd oznacza mylne wyobrażenie o istniejącym stanie rzeczy lub mylne wyobrażenie o treści złożonego oświadczenia woli. Błąd może dotyczyć faktu lub prawa. Błąd jest to wada oświadczenia woli, polegająca na tym, że składający je działa pod wpływem niezgodnego z prawdą wyobrażenia o rzeczywistości lub jej elemencie albo pod wpływem braku takiego wyobrażenia. Kodeks cywilny, choć nie definiuje pojęcia błędu, określa przesłanki, od zaistnienia których zależy możliwość uchylecia się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Po pierwsze, musi wystąpić błąd co do treści czynności prawnej, po drugie, musi to być błąd istotny. Błąd co do treści czynności prawnej nie musi być błędem co do essentialia tej czynności, musi jednak dotyczyć elementu jej treści. Należy przy tym zwrócić uwagę, że na treść czynności prawnej składają się nie tylko elementy objęte treścią oświadczeń woli, lecz także wynikające z ustawy, zasad współżycia społecznego i ustalonych zwyczajów (art. 56 k.c.). Jednakże te skutki czynności prawnej, które wynikają ze standardów zewnętrznych, nie muszą być objęte świadomością stron tej czynności. Zagadnienie to dotyczy problemu prawnej doniosłości błędu co do prawa, w istocie bowiem błąd co do tego, jakie skutki nieobjęte treścią oświadczeń woli wywoła dana czynność prawna, jest błędem co do prawa, nie zaś co do faktów. W orzecznictwie SN dopuszczono możliwość uchylecia się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu co do prawa (tak SN w wyr. z dnia 6 czerwca 2003 r., IV CK 274/02, Lex nr 146440: błąd co do treści czynności prawnej (art. 84 § 1 k.c.) może dotyczyć również stanu prawnego, a jego wykrycie oznacza zniesienie różnicy między stanem wyobrażanym przez składającego oświadczenie woli a stanem rzeczywistym opartym na wykładni prawa i praktyce jego stosowania, a także wyr. z dnia 5 grudnia 2000 r., IV CKN 179/00, Lex nr 52505: błędem - w rozumieniu art. 84-88 k.c. - jest niezgodne z rzeczywistością wyobrażenie o czynności prawnej, przy czym niezgodność ta może dotyczyć zarówno faktów, jak i prawa).

Definicję błędu istotnego formułuje art. 84 § 2 k.c., powołując dla obiektywizacji oceny istotności błędu miernik rozsądnego działania. Przepis ten wskazuje, że błąd jest istotny, jeżeli zachodzi taka sytuacja, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści. Wchodzi tu w grę jednocześnie subiektywna i obiektywna istotność błędu (subiektywna, polegająca na tym, że indywidualnie pojmowany składający, gdyby nie był w błędzie, nie złożyłby oświadczenia woli tej treści, i obiektywna, polegająca na tym, że nie złożyłby oświadczenia woli tej treści także ujmowany generalnie rozsądny człowiek w jego sytuacji). – tak: A.Jedliński Komentarz do Kodeksu Cywilnego. Uwagi do art. 84 k.c. Lex 2012.

Dodatkowo przesłanki prawnej doniosłości błędu precyzuje literatura prawnicza i orzecznictwo. Przede wszystkim wskazuje się, że musi nastąpić błąd postrzegania ("widzenia"). Odróżnia się go od błędu przewidywania i wnioskowania, należącego do sfery motywacyjnej i składającego się na pobudkę, pod wpływem której wyrażone zostało oświadczenie woli, uznane następnie przez oświadczonego za dotknięte błędem, gdy okazało się, że nie osiągnie zamierzonego i przewidywanego celu. Błąd co do pobudki albo błąd polegający na mylnym przewidywaniu wyniku przedsięwzięcia, podejmowanego na podstawie umowy, pozbawiony jest doniosłości prawnej (por. wyr. SN z dnia 19 października 2000 r., III CKN 963/98, OSNC 2002, nr 5, poz. 63: niespełnienie się oczekiwań osoby dokonującej czynności prawnej co do określonego rozwoju zdarzeń nie daje podstaw do uznania oświadczenia woli za wynik błędu prawnie doniosłego). W literaturze zauważa się jednak, że ostatecznie każdy błąd co do treści czynności prawnej jest w pewnym stopniu błędem co do pobudki. Podobnie, jeżeli do treści czynności prawnej została włączona motywacja do jej zawarcia, wówczas błąd co do pobudki staje się błędem co do treści czynności prawnej (por. S. Rudnicki (w:) S. Dmowski, S. Rudnicki, Komentarz, 2006, s. 213).

Zgodnie z art. 86§1 k.c. jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylecie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej. Podstęp osoby trzeciej jest jednoznaczny z podstępem strony, jeżeli ta o podstępnie wiedziała i nie zawiadomiła o nim drugiej strony albo jeżeli czynność prawna była nieodpłatna.

Przepis art. 88§1 k.c. wskazuje, iż uchylecie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie. Uprawnienie do uchylecia się wygasa: w razie błędu - z upływem roku od jego wykrycia, a w razie groźby - z upływem roku od chwili, kiedy stan obawy ustał.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt omawianej sprawy wskazać należy, iż to na powodzie ciążył obowiązek wykazania, że oświadczenie złożone zostało pod wpływem błędu lub wywołane przez pozwaną i wykazanie, iż oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia zostało złożone w terminie 1 roku (art. 88 k.c.). w ocenie Sądu powód w żaden sposób nie wykazał, aby oświadczenie zostało przez niego złożone pod wpływem błędu. Warto wskazać, iż w niniejszej sprawie powód złożył oświadczenie w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T. o zrzeczeniu się praw do lokalu przy ul. (...) na rzecz siostry M. M.. Podobne oświadczenie uzupełnione o ustalenia dotyczące podziału środków uzyskanych ze sprzedaży domu napisane zostało przez H. N. – żonę powoda. J. N. zwrócił się do brata i siostry z żądaniem podpisania tego oświadczenia. Data oraz podpisy osób trzech zostały uzupełnione na oświadczeniu innym kolorem długopisu. W ocenie J. N. działał on pod wpływem błędu. Gdyby wiedział, iż siostra przeprowadziła postępowania spadkowe po rodzicach nigdy nie złożyłby takiego oświadczenia. W ocenie Sądu stanowisko powoda jest w tym zakresie zupełnie nieprzekonujące. Po pierwsze z akt sprawy wynika w sposób nie budzący wątpliwości, iż powód brał udział w sprawach o stwierdzenie nabycia spadku po rodzicach i był prawidłowo powiadamiany o terminach rozprawy. Protokoły z rozpraw wskazują, iż stawił się on w sądzie na rozprawie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po ojcu i matce. Stanowisko pełnomocnika powoda wskazujące, iż zapis z protokołu rozprawy o stwierdzenie nabycia spadku po Z. W. „stawili się: wnioskodawczynie i uczestnicy postępowania” nie oznacza, iż w sprawie brał udział powód jest błędne. Brak jest jakichkolwiek przesłanek do odmówienia wiarygodności protokołu rozprawy. Protokół w sposób nie budzący wątpliwości wskazuje, iż stawiły się na rozprawę wszyscy uczestnicy postępowania. Również zarzut błędnego zawiadomienia o rozprawie powoda w sprawie I NS II 103/80 nie zasługuje na uwzględnienie. Faktycznie na zwrotnym poświadczeniu odbioru błędnie zapisano adres powoda – ul. (...), zamiast D.. Zgadzał się natomiast numer domu i mieszkania. Należy wskazać, iż w T. nie było i nie ma do tej pory ul. (...). Zawiadomienie zostało podpisane nazwiskiem (...). Ewentualne nieprawidłowości doręczenia sanowałyby fakt uczestnictwa powoda w rozprawie, co wynika z protokołu rozprawy.

Po wtóre powód nie wykazał, jaki wpływ miałyby wiedza o przeprowadzonych postępowaniach na treść oświadczenia które złożył. Okoliczności te wydają się zupełnie nie związane ze sobą. Sam powód wskazał, iż od znajomej sąsiadki dowiedział się o konieczności uregulowania spraw po zmarłych rodzicach w spółdzielni. Miał świadomość niemożliwości posiadania dwóch praw do lokalu mieszkalnego w spółdzielniach mieszkaniowych. Powód w tamtym okresie posiadał prawo do lokalu przy ul. (...) w T.. Nie miał możliwości uzyskania praw do lokalu po rodzicach. Nawet gdyby powód nie wiedział o prowadzonych postępowaniach spadkowych (co jest sprzeczne z zebraniem materiałem dowodowym) to w żaden sposób nie wykazał, iż złożyłby oświadczenie innej treści. Powód nie był w stanie określić w jaki sposób wiedza o sprawach spadkowych miałyby na podjęcie przez niego decyzji w sprawie złożenia oświadczenia o przekazaniu praw do lokalu siostrze. Od momentu złożenia oświadczenia do 2011 roku (przez okres prawie 30 lat) powód utrzymywał bardzo bliskie i serdeczne kontakty z siostrą. Był stałym gościem w domu siostry. Widział, że pozwana samodzielnie dysponuje lokalem, przeprowadza w nim remonty i niezbędne naprawy. Oświadczenie powoda, iż nie zdawał sobie sprawy, że lokal należy do siostry jest sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Skoro przez tak wiele lat bywał u siostry i gościł ją u siebie, przy tak bliskich więzach pokrewieństwa to trudno uznać aby nie zdawał sobie sprawy ze stanu prawnego lokalu. Trudno też przyjąć za wiarygodne oświadczenia powoda, iż przez wszystkie te lata rozmawiał z siostrą o sprzedaży domu podziale pieniędzy między rodzeństwo. Okoliczność ta w żaden sposób nie została udowodniona. Powód nie udowodnił również aby pozwana w jakikolwiek sposób przyczyniła się lub wywołała podstępnie czy nawet nie ze swojej winy do jego błędu.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd zgodnie z powołanymi wyżej przepisami orzekł jak w sentencji orzeczenia. O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 k.c. w zw. z §6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461 tekst jednolity). Powód jako strona przegrywająca proces ma obowiązek zwrotu kosztów postępowania pozwanej.